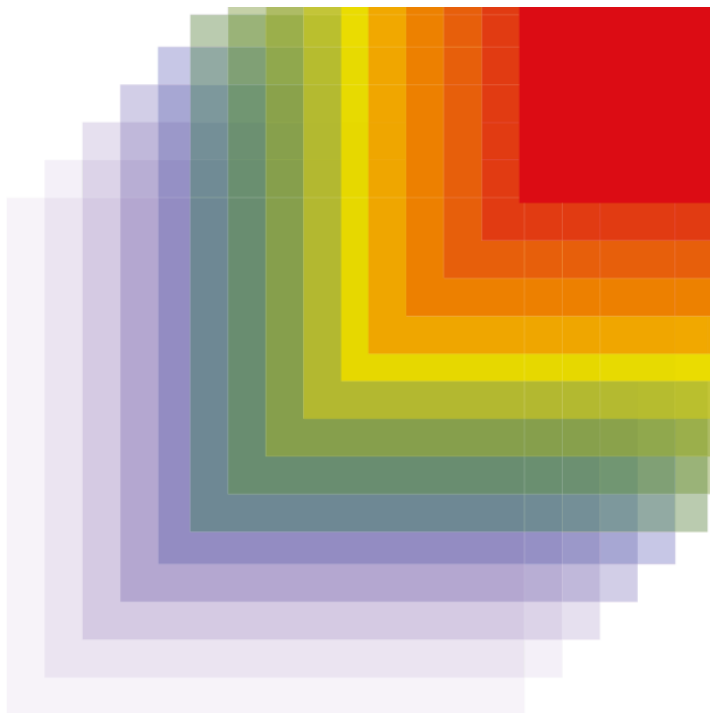

Tegevuskava

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

LGBTIQ-inimeste võrdsete võimaluste edendamise aluspõhimõtted ja tegevuskava 2025–2030

Sisukord

Tegevuskava 2025-2030	3
<i>Eesti on toetav</i>	3
Haridus ja noored	4
Õigusruum	5
Kodanikuühiskond	6
<i>Eesti on kaasav</i>	6
Tervis	7
Tööelu	8
<i>Eesti on turvaline</i>	8
Turvalisus	9
Välispoliitika	10

Tegevuskava 2025-2030

Siit leiad tegevuskava iga aluspõhimõtte alt, aastani 2030.

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Eesti on toetav

Eesti on toetav

Eesti on toetav ehk LGBTIQ-inimestel on vajalikud teadmised, oskused, vahendid ja võimalused kaasa rääkida oma elu puudutavates otsustes.

Tegevussuund 1: Kujundatakse LGBTIQ-inimestele võrdseid võimalusi pakkuv haridus- ja noorte valdkonnad

Igäühel on õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele. Haridus on LGBTIQ-inimestele kättesaadav ja ligipääsetav, õppimine on toetatud ning õppimisvõimalused vastavad õppija võimetele ja vajadustele. Õppijast lähtuv õpe arvestab LGBTIQ-õppija individuaalsete erinevuste ja arenguvajadustega. Õpe on õppijaid, õpetajaid ja õppejõude toetav, toetab valikuid ja vastutust ning ühiskonna sidusust. Haridusasutused tagavad LGBTIQ-õppijate ja -haridustöötajate vaimse ja füüsilise turvalisuse. Haridusasutuse töötajad loovad arengut ja tervist toetava, turvalise ja koostööle orienteeritud ning võrdseid võimalusi edendava õppekeskkonna ja organisatsioonikultuuri.

Igal lapsel ja noorel on õigus iseseisvaks seisukohavõtuks kõigis teada puudutavates küsimustes ning õigus väljendada oma vaateid. Noortevaldkonna kaudu kujundatakse väärtusmaailma ja eetilisi tõekspidamisi, süvendades noortes avatust, hoolivust ja lugupidamist enda ja teiste vastu. Suheldes LGBTIQ-noortega austatakse tema inimväärikust ja enesemääratlemisõigust ning lähtutakse tema eripärastest vajadustest ja soovidest. Noortele pööratakse tähelepanu ja pakutakse tuge, et vähendada sotsiaalse haavatavuse riski. LGBTIQ-noore enesearenguprotsess hõlmab mitmekesiseid võimalusi end uutes olukordades proovile panna, turvaliselt katsetada ja eksida ning kogemustest õppida, leides sel teel mõistmist ja saades asjatundlikku tuge.

Tegevussuund 2: Kujundatakse LGBTIQ-inimesi toetav õigusruum

LGBTIQ-inimeste inimeste põhiõigused on tagatud ja kaitstud. Õigusruum aitab tagada inimeste heaolu ja ühiskonna turvalisust. LGBTIQ-inimeste võrdsete võimaluste edendamiseks vajalikud õigusaktid on ajakohastatud ja korrastatud.

Tegevussuund 3: Toetatakse LGBTIQ-inimeste kogukonnaloomet ja eneseesindamist

Igaühel on õigus rahumeelselt koguneda ning koonduda mittetulundusühingutesse ning –liitudesse. Vabaühenduste rahastamine on läbipaistev ja mõjus ning sellele pääsevad mõistliku halduskoormusega ligi eri LGBTIQ-vabaühendused. LGBTIQ-inimeste võrdse kohtlemise edendamisega tegelevate kodanikkonna organisatsioonide tegevus ja areng on toetatud. LGBTIQ-huvirühmi kaasatakse neid puudutavate otsuste kujundamisse. LGBTIQ-inimesed osalevad aktiivselt kogukondlikus ja ühiskondlikus elus ning aitavad kaasa riigi arengule.

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Haridus ja noored

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Riiklikesse rahulolu ja koolikeskkonna küsitlustesse lisatakse küsimused, mis võimaldavad regulaarselt hinnata kui turvaline ja kaasav on koolikeskkond LGBTIQ-õpilastele õpilaste endi, õpetajate ja lapsevanemate hinnangul.	HTM, Harno	Haridus- ja noorteprogramm	2028 IV
Viiakse läbi LGBTIQ-õpilastele ja kuni 26-aastastele noortele suunatud uuring, mille abil on võimalik kujundada LGBTIQ-inimesi kaasavat, toetavat ja turvalisemat haridus- ja noortevaldkonda. Uuringu tellija MKM kaasab selle ettevalmistusse ja elluviimisse HTMi ja Harno.	MKM, HTM, Harno	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2027 IV
Haridus- ja noortevaldkonna strateegilistes dokumentides pööratakse tähelepanu LGBTIQ-õpilastele ja -noortele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna tagamisele. LGBTIQ-teemad on kajastatud muu hulgas HTMi Haridus- ja noorteprogrammis ning Harno strateegias.	HTM, Harno	Haridus- ja noorteprogramm	2026 IV
HTM koostab soovituslikud juhised õppekavade rakendamiseks ning õppeprotseside kirjeldused, milles selgitatakse, kuidas saab LGBTIQ-teemasid käsitleda sobivates seostes erinevates ainevaldkondades. LGBTIQ-teemasid on võimalik käsitleda näiteks põhikooli ja gümnaasiumi ainevaldkonnas „Sotsiaalne“ (ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus).	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	2026 IV
HTM-i koduleheküljele luuakse alaosa, kuhu koondatakse LGBTIQ-õpilasi puudutav toetav informatsioon õpilastele, õpetajatele, tugispetsialistidele ja lapsevanematele.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	2025 IV
Õpetaja kutsestandardiga seatakse ootus, et õpetaja oskab tagada LGBTIQ-õpilastele kaasava, toetava ja turvalise õppekeskkonna.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev
Toetatakse kõrgkoole, et õpetaja, haridusjuhi ja noorsootöötaja tasemeõppe õppekavad sisaldaksid teaduspõhiseid teadmisi LGBTIQ-õpilastele ja noortele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna loomiseks.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev
Riigi rahastatud kiusamisvastases tegevustes pööratakse ühe riskirühmana tähelepanu LGBTIQ-õpilastele ja noortele turvalise keskkonna tagamisele.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev
Noorteinfoportaaali teeviit.ee kaudu jätkatakse perioodiliselt teaduspõhise teabe jagamist noortele LGBTIQ-teemadel	Harno	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev

Koostatakse haridus- ja noortevaldkonnas töötavatele spetsialistidele suunatud juhend, kuidas luua LGBTIQ-õpilastele ja -noortele kaasav, toetav ja turvaline keskkond haridus- ja noortevaldkonnas.	MKM, Harno	Haridus- ja noorteprogramm	2028 IV
Haridus- ja noortevaldkonna töötajatele suunatud koolitustesse lisatakse õppekeskkonna kujundamise soovitusi juurde teaduspõhiseid teadmisi LGBTIQ-õpilastele ja -noortele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna loomisest valdkonnas.	Harno	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev
Rajaleidja võrgustiku kaudu jagatakse haridus- ja noortevaldkonnas tegutsevatele osapooltele teaduspõhiseid teadmisi LGBTIQ-õpilastele ja -noortele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna loomisest valdkonnas.	Harno	Haridus- ja noorteprogramm	Pidev
E-Koolikotti lisatakse võimalus õppematerjale märgistada nii, et otsinguga on võimalik kergemini leida LGBTIQ-teemat toetavad õppematerjalid.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	2026 IV
Algatakse laste- ja noorteharta koostamine, et jõuda ühiskondliku kokkuleppeni noorte heaolu ja autonoomia küsimustes. Haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnaga koostöös kujundatakse välja selgemate piiridega põhimõtted laste heaolu tagamiseks ja õiguste kaitseks kiusamise ja vägivalda vastu. Laste- ja noorteharta koostamisel arvestatakse LGBTIQ-inimeste võrdsete võimaluste edendamise aluspõhimõtetega.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	2027 I

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Õigusruum

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Töötatakse selle nimel, et võrdse kohtlemise seaduses on seksuaalse sätumuse alusel diskrimineerimine keelatud tööelu kõrval ka toodetele ja teenustele kättesaadavusel, sotsiaalteenuste saamisel ning haridus- ja tervise valdkondades.	MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev
Suurendatakse teadlikkust sellest, et soolise võrdõiguslikkuse seaduses hõlmab sooline diskrimineerimine ebavõrdset kohtlemist soolise identiteedi, soolise eneseväljenduse ja sootunnuste põhjal.	MKM, Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev
Perekonnaseisutoimingute seaduses kaasajastatakse sooandmete muutmist puudutavates sätetes kasutatavat terminoloogiat.	SiM	Nutika rahvaarvestuse programm	2027 I
Analüüsitakse võimalusi sooandmete muutmise menetluse kaasajastamiseks. Seal hulgas käsitledes menetluse muutmist tahteavaldusel põhinevaks.	SiM, SoM, MKM	Nutika rahvaarvestuse programm	2027 I
Noorsootöö ja huvihariduse valdkonna õigusaktide uuendamisel tagatakse seksuaalse sätumuse, soolise identiteedi, sootunnuste ja soolise eneseväljenduse alusel võrdse kohtlemise põhimõtet.	HTM	Haridus- ja noorteprogramm	2026 IV
Analüüsitakse intersoolisi lapsi kahjustavaid praktikaid, seal hulgas suguelundite sandistava moonutamise praktikat, mille eesmärgiks on nende kehade viimine vastavusse tüüpilise naise või mehe kehaga. Vajadusel koostatakse ettepanekud nende praktikate piiramiseks ja nende mõjude vähendamiseks.	MKM, SoM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2027 IV
Analüüsitakse seksuaalset sätumust, soolist eneseväljendust või sooidentiteeti muuta püüdvaid teenuseid Eestis. Vajadusel koostatakse ettepanekud taoliste praktikate keelustamiseks.	MKM, JDM, SoM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2028 IV
LGBTIQ tegevuskava juhtrühmas ja teistes asjakohastes võrgustikes tõstetakse teadlikkust ning innustatakse arutelu LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vaenukõne ja vaenust ajendatud vägivalda põhjustest, tagajärgedest ning selle ennetamise meetmetest.	MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Kodanikuühiskond

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Jätkatakse strateegilise partnerluse läbi koostööd LGBTIQ-kodanikuühiskonnaga, milles partnerid toetavad ministeeriumi tegevuskava eesmärkide saavutamisel ning panustavad LGBTIQ-inimestele suunatud poliitika eluviise ja kujundamisse.	MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev
Luuakse LGBTIQ-inimeste võrdsete võimaluste võrgustik, mis annab regulaarselt nõu LGBTIQ-inimesi puudutava poliitika kujundamise ja rakendamise teemal. Võrgustikul puudub püsiv liikmeskond. Kohtumistele kutsutakse LGBTIQ kodanikuühiskonna esindajaid ja valdkonna uurijaid lähtudes nende LGBTIQ-poliitika alastest teadmistest või sellega seotud kogemusest.	MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev
Noorte kodanikuharidus käsitleb endas LGBTIQ-teemasid. LGBTIQ-noortele antakse kodanikuhariduse kaudu vajalikud oskused ja teadmised ühiskondlikes otsustusprotsessides kaasa rääkimiseks ning oma elu kujundamiseks.	HTM, SiM	Haridus- ja noorteprogramm, Kogukondliku Eesti programm	Pidev
LGBTIQ-noori innustatakse minema kogukonnapraktikale vabaühendustesse. LGBTIQ-kogukonda ja ühinguid nügitakse pakkuma noortele kogukonnapraktikat.	SiM, HTM	Kogukondliku Eesti programm	Pidev

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Eesti on kaasav

Eesti on kaasav

Eesti on kaasav ehk LGBTIQ-inimestel on võrdsed võimalused osalemaks kõigis ühiskonnaelu valdkondades.

Tegevussuund 1: Kujundatakse LGBTIQ-inimestele võrdseid võimalusi pakkuv tervise valdkond

Igapäev on õigus tervise kaitsele. Inimkeskne tervishoid keskendub terviseprobleemide ennetamisele ja

kahjude vähendamisele ning inimese füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamisele. Sekkumise planeerimisel arvestatakse, et need ei suurendaks olemasolevaid lõhesid tervisenäitajates, vaid pigem aitaks neid vähendada. Arendatakse koostööd LGBTIQ-kogukonnaga, et suurendada kaasatust ning soodustada teadmiste ja kogemuste vahetust. LGBTIQ-inimestel on teadmised, oskused ja vajalik tugivõrgustik, mis neid toetab ning aitab teha enda ja lähedaste tervist edendavaid, parandavaid või säilitavaid otsuseid. LGBTIQ-inimesed elavad kaua ja on võimalikult terved kogu elukaare jooksul ning nende tervis ja heaolu on hoitud ja toetatud.

Tegevussuund 2: Kujundatakse LGBTIQ-inimestele võrdseid võimalusi pakkuv töövaldkond

Igapäeval on õigus teha tööd ja tegutseda vabalt valitud või vastuvõetaval kutsealal. Toetatud on LGBTIQ-inimeste pikk ja kvaliteetne tööelu. Tööandjaid ja töötegijaid toetatakse ja nõustatakse töökeskkonna riskide maandamisel. Kavandatakse ja viiakse ellu ennetustegevusi, mis arvestavad töötegijate ning tööandjate eripärasid ja vajadusi. Tööandjad on teadlikud LGBTIQ-inimestele võrdsete võimaluste tagamisest tööelus. Suurendatakse LGBTIQ-töötajate teadlikkust oma õigustest ja nende kaitse võimalustest.

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Tervis

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Viakse läbi LGBTIQ-inimestele suunatud sihtgrupi uuring, mille abil kujundada LGBTIQ-inimesi kaasavat, toetavat ja turvalisemat tervise valdkonda.	MKM, TAI	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2027 IV
Tervise valdkonna strateegilistes dokumentides pööratakse nähtavalt tähelepanu LGBTIQ-inimestele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna tagamisele. LGBTIQ-teemad on kajastatud muu hulgas inimkeskse tervishoiu ja tervist toetavate valikute programmides.	SoM,	Inimkeskse tervishoiu programm	2026 IV
Toetatakse kõrgkooli, et arsti-, õe- ja ämmaemanda tasemeõppe õppekavad sisaldaksid teaduspõhiseid teadmisi LGBTIQ-patsientidele kaasava, toetava ja turvalise keskkonna loomiseks.	SoM, HTM	Inimkeskse tervishoiu programm	Pidev
Töötatakse selle nimel, et kliinilise psühholoogi, psühholoog-nõustaja ja koolipsühholoogi kutsestandardiga seatakse ootus, et psühholoogid oskavad tagada LGBTIQ-patsientidele kaasavat, toetavat ja turvalist keskkonda.	SoM, HTM	Inimkeskse tervishoiu programm	Pidev
Töötatakse selle nimel, et iga aasta koolitada tervise valdkonnas töötavaid spetsialiste, kuidas luua LGBTIQ-patsientidele kaasav, toetav ja turvaline keskkond tervise valdkonnas.	SoM, MKM	Inimkeskse tervishoiu programm	Pidev
Koostatakse tervise valdkonnas töötavatele spetsialistidele suunatud juhend, kuidas luua LGBTIQ-patsientidele kaasav, toetav ja turvaline keskkond tervise valdkonnas. Juhend muudetakse tervishoiu valdkonna spetsialistidele kergesti kättesaadavaks.	MKM, TEA, SoM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2028 IV
Vahendite olemasolul jätkatakse HIV-i ja teiste STLI-de leviku hindamist ja ennetustegevust MSM-i gruppi kuuluva inimeste ja transinimeste seas.	TAI	Tervist toetavate valikude programm	Pidev
Vahendite olemasolul jätkatakse MSM-i gruppi kuuluvatele inimestele ja transinimestele tasuta HIV-i ja teiste seksuaalsel teel levivate infektsioonide testimise ning sellelaadse nõustamisteenuse pakkumist. Sihtrühma teavitatakse regulaarselt teenuste olemasolust.	TAI	Tervist toetavate valikude programm	Pidev
Vahendite olemasolul jätkatakse ravikindlustusega MSM-i gruppi kuuluvatele inimestele kokkupuute eelse profülaktika (PrEP) soodustuse pakkumist.	Tervisekassa	Tervist toetavate valikude programm	Pidev

Vahendite olemasolul jätkatakse ravikindlustusega trans- ja mittebinaarsetele inimestele hormoonasendusravi soodustuse pakkumist.	Tervisekassa	Tervist toetavate valikude programm	Pidev
Vahendite olemasolul jätkavad Noorte nõustamiskeskused kõigile kuni 26-aastastele noortele tasuta seksuaaltervise alase nõustamise teenuse pakkumist.	Tervisekassa	Tervist toetavate valikude programm	Pidev
Soolist üleminekut toetavate tervishoiuteenustega seotud praktiline teave on kergesti kättesaadav nii patsientidele kui tervishoiutöötajatele.	SoM, Tervisekassa	Inimkeskse tervishoiu programm	Pidev
Vahendite olemasolul läbi soolise üleminekuga seotud teenuste sihtrühma uuring, sh saadud tervishoiuteenused ja nende mõju elukvaliteedile.	SoM, Tervisekassa	Inimkeskse tervishoiu programm	2030 IV
Töötatakse selle nimel, et tervishoiutöötajatel oleks vajalikud teadmised, et pakkuda soolist üleminekut toetavaid tervishoiuteenuseid.	SoM, MKM	Inimkeskse tervishoiu programm	Pidev

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Tööelu

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Täiendatakse 2025. aasta Eesti sotsiaaluuringut nii, et see võimaldab võrrelda LGBTIQ-inimeste materiaalsel heaolu ja sissetulekuid kogu elanikkonnaga.	MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2026 II
Täiendatakse 2026. aasta Eesti tööelu uuringut nii, et see võimaldab võrrelda LGBTIQ-inimeste olukorda tööelus kogu elanikkonnaga.	MKM	Tööturuprogramm	2027 II
Töövaldkonna strateegilistes dokumentides pööratakse nähtavalt tähelepanu LGBTIQ-inimestele kaasava, toetava ja turvalise töökeskkonna tagamisele. LGBTIQ-teemad on kajastatud Tööinspektsiooni arengukavas ning Heaolu arengukavas ja selle programmides.	MKM, TI	Tööturuprogramm	Pidev
Riigi personalipoliitika kujundamisel ja personalijuhtide toetamisel (sh teavitustegevustes, võrgustikuüritustel ja mujal) arvestatakse vajadusega luua LGBTIQ-inimesi kaasav, toetav ja turvaline töökeskkond.	RaM, MKM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm, Halduspoliitika programm	Pidev
Töötatakse selle nimel, et suurendada KOV-ides töötavate ametnike teadmisi sellest, kuidas tagada LGBTIQ-inimestele erinevates eluvaldkondades võrdsed võimalused.	MKM, ReM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev
Iga aasta koolitatakse asutuste juhtkonda ja personalitöötajaid, kuidas luua LGBTIQ-inimesi kaasav, toetav ja turvaline töökeskkond.	TI	Tööturuprogramm	Pidev
Töökeskkonnaspetsialistide koolitused käsitlevad LGBTIQ-inimesi töökeskkonnas mõjutavaid psühhosotsiaalseid ohutegureid ning nende mõju vähendamist.	TI	Tööturuprogramm	2027 II
Tööeluportaalis tööelu.ee kirjeldatakse üldpõhimõtteid ja jagatakse praktilisi lähenemisi, kuidas luua LGBTIQ-inimesi kaasav, toetav ja turvaline töökeskkond.	TI	Tööturuprogramm	2025 IV
Riigi välja antavad või rahastatud eeskujulike tööandjate märgiste programmid käsitlevad LGBTIQ-inimestele kaasava, toetava ja turvalise töökeskkonna loomist. LGBTIQ-teemad on kajastatud teiste seas märgises „Peresõbralik tööandja“, „Tervist edendav töökoht“, „Austame erinevusi“ ning auhind „Hea Töökeskkond“.	MKM, SOM, TI, TAI	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	Pidev

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Eesti on turvaline

Eesti on turvaline

Eesti on turvaline ehk LGBTIQ inimesed saavad elada avatult endana, kartmata halvakspanu, kiusamist või vägivalda.

Tegevussuund 1: Kujundatakse LGBTIQ-inimestele turvaline ühiskond

Igaühel on õigus isikuvabadusele ja turvalisusele. LGBTIQ-inimesed tunnevad, et nad elavad vabas ja turvalises ühiskonnas, kus igaühe väärtus, kaasatus ja panus kogukonna turvalisusesse loovad ühe turvalisima riigi Euroopas. Vägivalla vastu võideldakse ennetustegevusega ning hoiakute ja väärtuste kujundamisega. Inimesed on vägivalla suhtes sallimatud, oskavad vägivalla märgata ja julgevad sellele asjakohaselt reageerida, sh vägivallast teavitada. Kõigile vägivallateadetele reageeritakse ja kõik vägivallaohvrid saavad abi. LGBTIQ-inimesed tunnevad ennast kaitstuna ja avalikus kohas turvaliselt. Vanglates tagatakse seal viibivate LGBTIQ-inimeste turvalisus ning inimväärikad vangistamistingimused.

Tegevussuund 2: Toetatakse üleilmselt LGBTIQ-inimeste inimõigusi ja võrdset kohtlemist

Inimõiguste kaitse ja demokraatia edendamine on üks Eesti välispoliitika prioriteete. Eesti seisab samameelsetega LGBTIQ-isikute õiguste tagamise ning võrdse kohtlemise eest. Eesti mõistab hukka seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, soolise eneseväljenduse või sootunnuste põhise diskrimineerimise ja LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vägivalla. Eesti osaleb aktiivselt LGBTIQ-inimeste õiguste kaitsmisel. Eestile on oluline, et Euroopa Liidus edendataks kõigis poliitikavaldkondades LGBTIQ-inimeste võrdseid võimalusi.

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Turvalisus

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Ohvriuuringutest on võimalik hinnata LGBTIQ-inimeste vastu vaenu motiivil toime pandud kuritegude ulatust.	JDM	Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm	2027 IV
Viiakse läbi LGBTIQ-inimestele suunatud sihtgrupi uuring, mille abil kujundada LGBTIQ-inimestele turvalisemat avalikku (sh digitaalset) ruumi.	MKM, SiM	Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm	2027 IV

Politseinike, piirivalvurite ja vanglatöötajate väljaõppes antakse teadmisi LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vaenu, vägivalga ja ebavõrdse kohtlemise ennetamisest, sellele reageerimisest ning LGBTIQ-inimestega usalduslike suhete loomisest.	Sisekaitse-akadeemia, SIM	Tark ja innovaatiline siseturvalisus;	Pidev
Suurendatakse politseinike, piirivalvurite ja vanglatöötajate teadlikkust võrdsest kohtlemisest. Sellega arvestatakse töötajate koolituste kavandamisel võimalust läbida Digiriigi Akadeemia kursused "Võrdse kohtlemise ABC", "Soolise võrdsuse ABC", "Võrdsed võimalused" ja "Kaitstud grupid".	PPA, JDM, SIM	Tark ja innovaatiline siseturvalisus, Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm	Pidev
Koostatakse sisejulgeoleku valdkonnas töötavatele spetsialistidele juhend, kuidas ennetada LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vaenu, vägivalda, ebavõrdset kohtlemist, sellele reageerida ning luua LGBTIQ-inimestega usalduslike suhteid.	MKM; SIM, JDM	Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	2028 IV
Hinnatakse LGBTIQ-inimeste võimaliku ebavõrdse kohtlemise ja turvalisuse riske vanglates. Analüüsitakse ja rakendatakse vajadusel erimeetmeid nende riskide vähendamiseks.	JDM	Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm	2028 IV
Ohvriabi põhikoolituse ja Lähisuhtevägivalga juhtumite lahendamise e-koolitustes käsitletakse, kuidas reageerida LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vägivalgale ja luua LGBTIQ-inimestega usalduslike suhteid. Ohvriabi töötajatele on koolitused kohustuslikud.	SKA	Laste ja perede programm	Pidev
Töötatakse selle nimel, et ohvriabi teenus oleks LGBTIQ-inimestele senisest kättesaadavam ja nähtavamalt tuge pakkuv.	SKA, SoM	Laste ja perede programm	Pidev
SKA kodulehekülj ja hallatavad leheküljed nagu palunabi.ee ja lasteabi.ee julgustavad LGBTIQ-inimesi abi saamiseks nende poole pöörduma.	SKA, SoM	Laste ja perede programm	2025 IV

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026

Välispoliitika

Tegevus	Vastutaja(d)	Programm	Tähtaeg
Eesti mõistab avalikult hukka seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, soolise eneseväljenduse ja sootunnuste alusel põhineva diskrimineerimise ja vägivalga.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev
Eesti osaleb erinevates rahvusvahelistes koostööformaatides, mille eesmärgiks on kaitsta ja edendada üleilmselt LGBTIQ-inimeste inimõigusi ning tagada nende võrdne kohtlemine.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev
Eesti seisab võrdsete õiguste koalitsiooni (Equal Rights Coalition) liikmena LGBTIQ-inimeste õiguste edendamise eest.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev
Eesti toetab rahvusvahelistes organisatsioonides algatusi, mille eesmärk on tagada homoseksuaalsuse üleilmne legaliseerimine.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev
Eesti ühineb saatkondade asukohariikides ja rahvusvaheliste organisatsioonide juures tehtavate diplomaatiliste avaldustega, et tõsta teadlikkust LGBTIQ-inimeste õiguste rikkumisest, mõista hukka LGBTIQ-inimeste diskrimineerimine ja protesteerida nende tagakiusamise vastu. Eesti välisesindused heiskavad võimalusel LGBTIQ-inimeste jaoks oluliste tähtpäevade ja sündmuste puhul toetuse avaldamiseks vikerkaarelipu.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev
Eesti välisteestistust koolitatakse regulaarselt mitmekesisuse ja kaasatuse, sh LGBTIQ-teemadel. Eesti diplomaadid oskavad EL algatustes tähelepanu pöörata võrdse kohtlemise, soolise võrdsuse ja ligipääsetavusega seonduvatele aspektidele läbirääkimistel ja seisukohtade koostamisel.	VäM	Inimõigusdiplomaatia alused ja tegevuskava, Välispoliitika ja arengukoostöö programm	Pidev

Tegevuskava viimane uuendus 07.04.2026